

Helsinki

Stadin HYTE-barometri 2025

Hyvinvointikertomus 2022–2025

Stina Högnabba & Suvi Määttä

Helsingin Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) keskeinen tavoite on hyvinvointi- ja terveyserojen kaventuminen ja eriarvoisuuden vähentyminen

Mistä koostuu Helsingin hyvinvointisuunnitelma?

Vuosien 2022–2025 Helsingin hyvinvointisuunnitelmassa on kuusi painopistettä. Ne ovat mielen hyvinvointi, harrastaminen ja vapaa-aika, liikkuminen, terveelliset elintavat, hyvät väestösuhteet ja turvallinen ja kaunis kaupunki. Nämä kuusi painopistettä kattavat yhteensä 50 tavoitetta ja 106 toimenpidettä. Helsingin hyvinvointisuunnitelma löytyy täältä: <https://hyte.hel.fi/hyvinvointisuunnitelma/>

Mikä on Stadin HYTE-barometri?

Stadin HYTE-barometri kuvaa Helsingin hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden edistymisen tilannetta keväällä 2025 ja on vuosien 2022–2025 hyvinvointisuunnitelman viimeinen raportointi. Barometri sisältää valittuja nostoja toimenpiteiden tilasta ja edistymisestä sekä havainnollistaa helsinkiläisten hyvinvoinnin ja terveydentilaa hyvinvointisuunnitelman seurantamittareiden valossa. Vuoden 2025 HYTE-barometri on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 § mukainen laaja hyvinvointikertomus, jonka osaksi kuuluu myös valtuustokausittain päivitettävä [toimintaympäristön muutokset-sivusto](#). Stadin HYTE-barometri on käsitelty ja hyväksytty Helsingin kaupungin operatiivisessa johtoryhmässä 29.4.2025.

Miten vuoden 2025 Stadin HYTE-barometrin tiedot kerättiin?

Hyvinvointisuunnitelmaan liittyvien tavoitteiden ja toimenpiteiden seurantatiedot kerättiin 14.–31.1.2025. Nimetyt vastuuhenkilöt raportoivat HYTE-seuranta-alustalle toimenpiteiden tilanteen kyseisenä hetkenä (ei aloitettu-juuri aloitettu-hyvin käynnissä-valmis) sekä vastasivat toimenpiteiden prosessimittareita koskeviin kysymyksiin. Prosessimittarit (yht. 145 kpl) ovat joko sanallisia kuvauksia tai yksittäisiä lukuarvoja, jotka mittaavat sitä, että miten hyvin toimenpiteiden prosessit ovat edenneet tai toteutuneet. Tässä raportissa nostetaan esille osa toimenpiteistä. Koko raportointikokonaisuus on sisäisesti käytettävissä uutta hyvinvointisuunnitelmaa valmisteltaessa. Tässä barometrissä raportoidaan myös vuoden 2025 alussa toteutettujen HYTE-neuvotteluiden keskeisimmät havainnot.

Hyvinvointisuunnitelma sisältää yhteensä 47 seurantamittaria, joista tässä barometrissä esitellään vain osa. Kaikki mittarit löytyvät: <https://hyte.hel.fi/hyvinvointikertomus/>

Seurantamittarien tietolähteinä ovat pääsääntöisesti kansalliset väestötutkimukset, kansalliset rekisterit, Helsingin kaupungin toteuttamat kyselyt sekä Helsingin kaupungin toimialojen keräämät tiedot. Seurantamittarit ovat tilastollisia tunnuslukuja, jotka kuvaavat painopisteen tilaa ja muutoksia tiivistetysti. Luku kertoo kyseisen painopisteen toimenpiteiden vaikutuksista väestön hyvinvointiin ja terveyteen. Useita seurantamittareita voidaan tarkastella keskimääräisten prosenttiosuuksien lisäksi myös taustatekijöiden mukaan (esim. syntyperä, sukupuoli, koulutus-tausta, perheen taloudellinen tilanne, asuinalue). Taustatekijöiden mukainen tarkastelu tuo esille havaittavissa olevia helsinkiläisten hyvinvointi- ja terveyseroja, mutta se ei ole kattava kuvaus kyseisestä ilmiöstä Helsingissä. Raportissa esitettyjen seurantamittareiden tiedot on poimittu lähdeaineistoista helmikuussa 2025 ja niistä raportoidaan tuorein tieto, mikä kyseisenä ajankohtana on ollut saatavilla.

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta kaikille

Mihin käsityksiin pohjautuu Helsingin hyvinvointisuunnitelma?

- Helsingin kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työllä (HYTE-työ) halutaan luoda mahdollisuudet toimijuuteen, toiveikkuuteen, turvallisuuteen ja tulevaisuuteen.
- Helsingin HYTE-työtä ohjaa systeminen ja kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa nojaututaan sosiaalisen laadun määritelmiin sekä YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Näissä nostetaan keskiöön kaupunkilaisten elämänlaadun kokemukset ja tärkeinä lähtökohtina ovat yksilön fyysinen toimintakyky, psyykkinen ja sosiaalinen hyvinvointi sekä elinympäristön terveellisyys ja toimivuus ja sitä kautta myös keskeisten palvelujen saatavuus.

Mihin hyvinvointisuunnitelmalla ja sen tavoitteilla pyritään?

- Edistetään hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta kaupunkilaisten arjen ympäristöissä.
- Edistetään oikeudenmukaisuutta, yhdenvertaisuutta ja asukkaiden mahdollisuuksia osallisuuteen.
- Ehkäistään hyvinvointi- ja terveyseroja, syrjäytymistä ja yksinäisyyttä.
- Edistetään tietoon perustuvien ehkäisevien toimintatapojen ja mallien käyttöä.
- Tuetaan sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävän kaupungin kehitystä.

Miten hyvinvointisuunnitelmaa toteutetaan?

- HYTE-työ on kaupungin eri toimialojen yhteistyössä yksilöön, perheeseen, yhteisöihin, väestöön ja näiden arjen elinympäristöihin kohdistuvaa toimintaa. Tärkeitä kumppaneita ovat kolmannen sektorin toimijat sekä kaupunkilaiset.
- HYTE-työ tavoittaa eri ikä- ja väestöryhmät Helsingissä.
- Kaikki Helsingin kaupungin toimialat ja kaupunginkanslia yhteistyössä osallistuvat suunnitelman toteuttamiseen. Myös järjestöt, valtionhallinto, yliopistot ja muut yhteistyökumppanit ovat mukana toiminnassa.

Helsingin hyvinvointisuunnitelman tavoitekokonaisuuksien oletetut vaikutukset

Fyysinen toimintakyky

- toimintakyky vahvistuu
- liikunnallinen elämäntapa lisääntyy
- elintavat paranevat (ylipaino, ravitsemus, päihteiden käyttö, uni)
- koettu terveys paranee

Psyykkinen toimintakyky

- hyvinvointi ja elämänlaatu paranevat
- mielen hyvinvointi vahvistuu
- merkityksellinen tekeminen lisääntyy
- tarpeellisuuden tunne vahvistuu
- työllisyysaste paranee, sosiaaliset suhteet vahvistuvat

Sosiaalinen hyvinvointi

- osallisuuden kokemus lisääntyy
- yhteisöllisyys vahvistuu
- vaikutusmahdollisuudet lisääntyvät
- toimijuus vahvistuu
- yksinäisyys vähenee

Elinympäristö

- mahdollisuudet mielekkääseen harrastamiseen ja vapaa-aikaan paranevat
- lapsen oikeudet vahvistuvat
- toimiva ja sujuva arki paranee
- turvallisuuden kokemus lisääntyy
- lähisuhdeväkivalta vähenee
- kaupunkitilan viihtyvyys lisääntyy

Kaupunkilaisilla on hyvä, turvallinen ja omanlaisensa elämä viihtyisässä ja kauniissa kaupunkitilassa.

1. Mielen hyvinvointi

- Toimenpiteet: 16 kpl
- Toimenpiteiden prosessimittarit: 21 kpl
- Seurantamittarit: 10 kpl

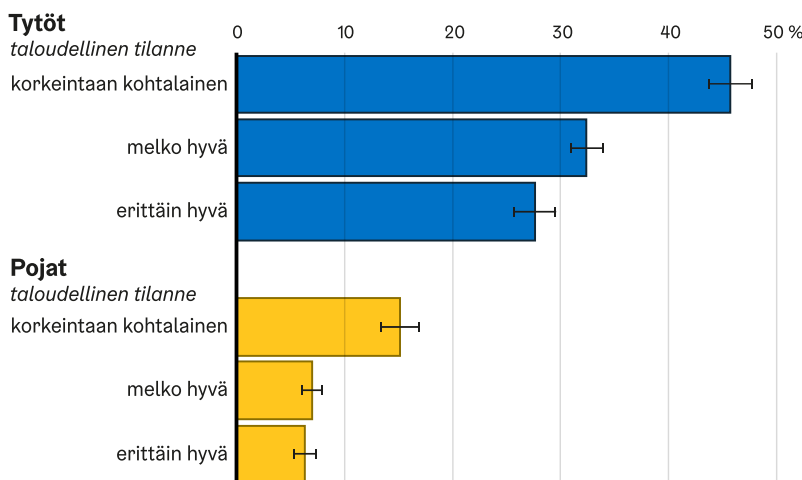
HYTE-työ toteuttaa kestävän kehityksen tavoitteita

Mielen hyvinvoinnissa esiintyy selkeät väestöryhmittäiset erot. Muita yleisemmin mielen hyvinvoinnin haasteet koettelevat tyttöjä ja naisia sekä matalan sosioekonomisen aseman helsinkiläisiä. Myös yksinäisyys on yleisempää helsinkiläisillä, joilla on matala sosioekonominen asema.

Perheen taloudellisen tilanteen korkeintaan kohtalaiseksi kokevista tytöistä melkein puolet kokee kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta.

Nuorten* koettu kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus Helsingissä sukupuolittain ja perheen koetun taloudellisen tilanteen mukaan vuonna 2023

Aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

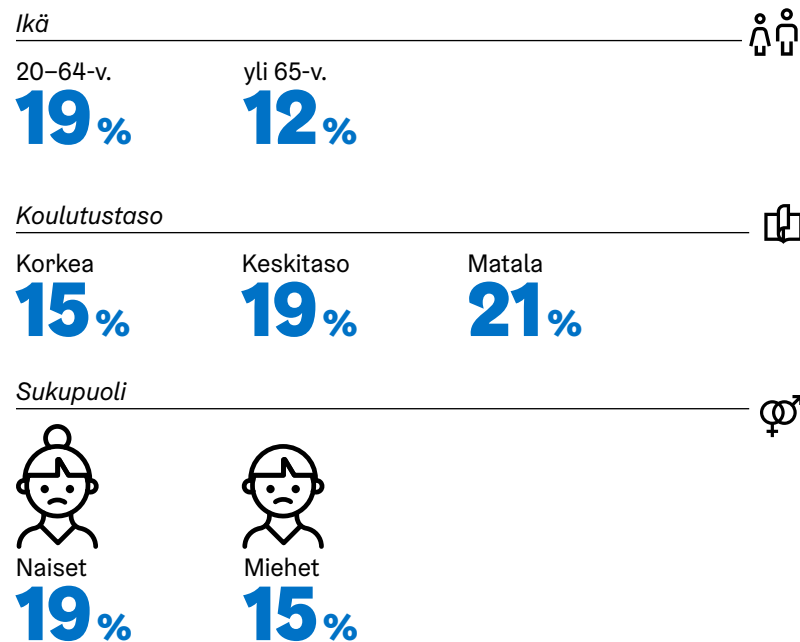
* nuoret= 8. ja 9. luokka sekä lukion ja ammatillisen koulutuksen 1. ja 2. vuosikurssi, alle 21-vuotiaat

Nuorten kokema ahdistuneisuus on yleisempää tytöillä kuin pojilla. Toinen keskeinen taustatekijä on perheen koettu taloudellinen tilanne: heikommaksi koettu taloudellinen tilanne perheessä heijastuu todennäköisyyteen kokea kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta. Yhteys näkyy sekä tytöillä että pojilla.

Lähde: Määttä, 2024; aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely 2023

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneisuus on yleisempää matalasti koulutetuilla kuin korkeasti koulutetuilla helsinkiläisillä. Kuormittuneisuus on yleisempää naisilla kuin miehillä.

Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet iän, koulutustason tai sukupuolen mukaan vuonna 2023

Aineistolähde: THL/Terve Suomi

Suomeen muuttaneiden psyykinen kuormittuneisuus on koko väestöä yleisempää. Psyykkiseen kuormittuneisuuteen ovat yhteydessä monet eri tekijät, kuten heikko osallisuuden kokemus, yksinäisyys, heikko elämänlaatu ja syrjinnän kokemukset.

Lähde: Mäki ym. 2024; aineistolähde: THL/Moni Suomi

Miten helsinkiläisten mieli voi?

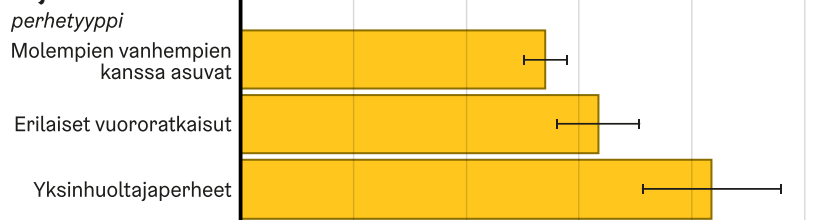
Yksinhuoltajaperheissä asuvien lasten ja nuorten kokemus yksinäisyys on yleisempää kuin molempien vanhempien kanssa asuvien. Noin 4 prosenttia lapsista ja 16 prosenttia nuorista kokee yksinäisyyttä Helsingissä.

Lasten ja nuorten yksinäisyys perhetyypin mukaan vuonna 2023

4. ja 5. luokka

8. ja 9. luokka

Aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

Joka seitsemäs työikäinen tai ikääntynyt tuntee itsensä yksinäiseksi. Yksinäisyys on yleisempää matalasti koulutetuilla kuin korkeasti koulutetuilla.

Yksinäisyys koulutustason tai iän mukaan vuonna 2023

Koulutustaso

Korkea **11%** Keskitaso **13%** Matala **16%**

Ikä

20–64-v. **14%** yli 65-v. **11%**

Aineistolähde: THL/Terve Suomi

Vuonna 2023 joka kymmenes 17–24-vuotias helsinkiläinen oli koulutuksen ulkopuolella eli heillä ei ollut perusasteen jälkeistä koulutusta tai he eivät olleet opiskelijoita kyseisenä vuonna. Osuus on kasvanut kaksi prosenttiyksikköä vuoteen 2020 verrattuna.

Koulutuksen ulkopuolella olevat 17–24-vuotiaat vuonna 2023*

Sukupuoli

Tytöt **8%** Pojat **12%**

Aineistolähde: Tilastokeskus/Tutkintorekisteri

*) HYTE-kerroin-indikaattori

Yksinäisyys on todennäköisempää yksinhuoltajaperheissä asuvilla helsinkiläisnuorilla kuin molempien vanhempien kanssa asuvilla nuorilla myös sen jälkeen, kun otettu huomioon sukupuoli, syntyperä tai perheen sosioekonominen asema

Lähde: Määttä, 2024; aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely 2023

Valtaosalla helsinkiläisnuorista on jo 8. luokalla näkemys siitä, mihin he haluaisivat jatkaa opiskelemaan peruskoulun jälkeen. Lukio on suosituin jatko-opintosuunta nuorten keskuudessa. Muita useammin epäselvänä jatko-opintohaaveet ovat ulkomaalaistaustaisilla sekä matalan koulutustason perhetaustan nuorilla.

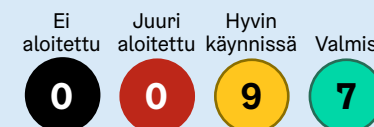
Ahtiainen, 2024; aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely 2023

Miten toimenpiteet etenevät?

- Osana mielen hyvinvoinnin palvelujen kehittämistä on koottu nuorille mielen hyvinvoinnin palvelu- ja tietopaketti hel.fi/nuortenmieli
- Mielen hyvinvoinnin ongelmien tunnistamiseen tarkoitettu näyttöönperustuva HYVÄ-mallin käyttö on kasvanut.
- Jokaisessa peruskoulussa on otettu käyttöön tunne- ja vuorovaikutustaitoja vahvistavia ohjelmia ja vahvistettu osaamista ohjelmien käytöstä ja sisällöistä.
- Kouluissa tehtävää nuorisotyötä ja kouluvalmentajatyötä on toimintoina vakinaistettu ja kohdennettu tarveperustaisesti.
- Jokaisessa leikkipuistoyksikössä on ollut vauvaperheohjausta ensimmäisen lapsensa saaneille. Palvelun kävijämäärät ovat kasvussa.
- Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa osallistuttiin ja seurattiin nuorten aloitteesta syntyneitä yökahvilapilottia.
- Työikäiselle väestölle on lisätty viestintää mielen hyvinvoinnin omahoitomateriaaleista.
- Ammattilaisille kohdennetun kognitiivisen lyhytterapian käyttöön oton koulutusta on edelleen lisätty työikäisten ja nuorten aikuisten palveluiden vahvistamiseksi.
- Ikääntyneiden mielen hyvinvointia arjessa on edistetty järjestämällä erilaisia tapahtumia. Työntekijät ovat jalkautuneet ostoskeskuksiin, messutapahtumiin, kirkkoihin ja moskeijoihin, kirjastoihin ja rokotuspisteisiin. Suosittuja kirjastokävelyjä on jatkettu. Malmin alueella järjestettiin ikääntyneille suunnattu palvelutori.
- Vapaaehtoiset, koulutetut liikuntaluotsit vertaisohjasivat noin 30 ryhmää ikääntyneille. Ryhmissä oli reilu 3 000 käyntiä vuoden aikana.
- Helsingin kaupunginmuseon ikäihmisille suunnatun muistelutyökalun ”Muistojen matkalaukun äärellä” tavoitti yhteensä 1 643 ikääntynyttä vuoden aikana.

Lähde: HYTE-toimenpiteiden seuranta

Yhteenveto

2. Harrastaminen ja vapaa-aika

- Toimenpiteet: 14 kpl
- Toimenpiteiden prosessimittarit: 18 kpl
- Seurantamittarit: 5 kpl

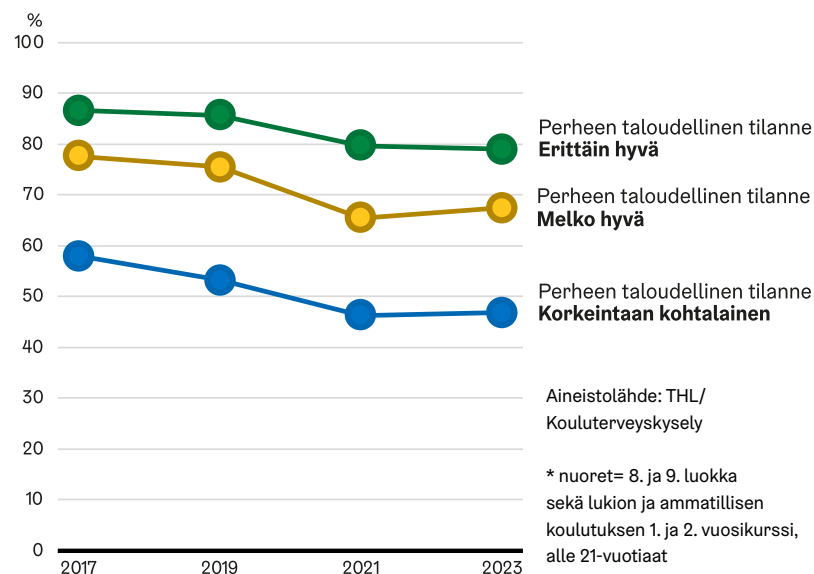
HYTE-työ toteuttaa kestävän kehityksen tavoitteita

Koulutustaso määrittää helsinkiläisten elämänlaatua. Korkeasti koulutetut kokevat muita yleisemmin elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi. Perheen sosioekonominen asema heijastuu nuorten elämään tyytyväisyyteen. Myös helsinkiläisten harrastamisessa ja vapaa-ajan viettotavoissa on havaittavissa väestöryhmien väliset erot sosioekonomisen aseman mukaan.

Nuorten tyytyväisyydessä elämään esiintyy selkeät erot perheen koetun taloudellisen tilanteen mukaan. Erittäin hyväksi taloudellisen tilanteen kokevat ovat muita tyytyväisempiä elämäänsä.

Nuorten* tyytyväisyys elämään perheen koetun taloudellisen tilanteen mukaan vuosina 2017–2023

Nuorten koettuun elämään tyytyväisyyteen ovat yhteydessä erityisesti sukupuoli ja perheen koettu taloudellinen tilanne. Pojat ovat tyttöjä tyytyväisempiä elämäänsä. Erittäin hyväksi perheen taloudellisen tilanteen kokevat nuoret ovat muita tyytyväisempiä. Tekijät myös risteytyvät. Sekä suomalaistaustaiset että ulkomaalaistaustaiset tytöt, jotka kokevat perheen taloudellisen tilanteen korkeintaan kohtalaiseksi, ovat muita harvemmin tyytyväisiä elämäänsä. Päinvastaisesti suomalaistaustaiset ja ulkomaalaisistaustaiset pojat, jotka kokevat perheen taloudellisen tilanteen erittäin hyväksi, ovat muita yleisemmin tyytyväisiä elämäänsä.

Lähde: Määttä, 2024; aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely 2023

Korkeasti koulutetut helsinkiläiset kokevat elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi yleisemmin kuin matalasti koulutetut. Ikääntyneiden ja työikäisten elämänlaadun arvioissa ei esiinny eroja.

Elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi kokevien osuudet koulutustason tai iän mukaan vuonna 2023

Koulutustaso

Korkea

66%

Keskitaso

55%

Matala

45%

Ikä

20–64-v.

55%

yli 65-v.

60%

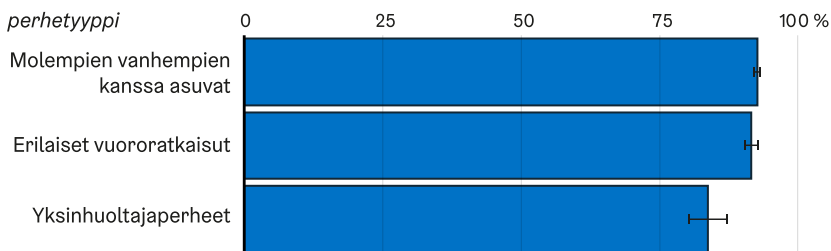
Aineistolähde: THL/Terve Suomi

Mitä kuuluu helsinkiläisten harrastamiselle ja vapaa-ajalle?

Viikoittain harrastaminen on muita harvinaisempaa lapsilla, jotka asuvat yksinhuoltajaperheissä.

Neljäs- ja viidesluokkalaiset, jotka harrastavat jotain vähintään kerran viikossa, perhetyypin mukaan vuonna 2023

Aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

Asuinalueellani on mielestäni tarpeeksi itseäni kiinnostavia vapaa-ajan mahdollisuuksia:

59%

Syksy 2024
+2 %-yks. vrt. syksyyn 2023

Aineistolähde: Helsinki-barometri

Perhetyypin lisäksi harrastamisen yleisyyteen 4. ja 5. luokalla vaikuttavat sukupuoli ja syntyperä. Viikoittain harrastaminen on muita harvinaisempaa ulkomaalaistaustaisilla tytöillä 4. ja 5. luokalla. Heistä 75 prosenttia harrastaa viikoittain jotain, kun taas suomalaistaustaisista tytöistä 94 prosenttia. Vastaavasti ulkomaalaistaustaisista pojista 84 prosenttia harrastaa jotain viikoittain ja suomalaistaustaisista pojista 91 prosenttia.

Aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

Helsinkiläiset ovat pääkaupunkiseudun muita asukkaita ahkerampia kulttuurin kuluttajia. Koulutusryhmien väliset erot kulttuurin kuluttamisessa ovat selkeät. Joka toinen korkea-asteen tutkinnon suorittaneista käy vähintään kerran kuukaudessa taide- tai kulttuuritilaisuudessa tai -tapahtumassa, vastaava osuus on 15 prosenttia perusasteen tutkinnon suorittaneilla.

Lähde: Mäki, 2024; aineistolähde: PKS-hyvinvointikysely 2021

Nuorten osallistuminen ohjattuun harrastustoimintaan eriytyy yksilön, perheen sosioekonomisen aseman ja asuinalueen mukaan Helsingissä. Nuoret, jotka asuvat korkeamman sosioekonomisen taustan perheessä, molempien vanhempien kanssa ja harrastusmahdollisuuksiltaan tai sosioekonomiselta asemaltaan paremmilla asuinalueilla, osallistuvat muita useammin ohjattuun harrastustoimintaan. Tämä pätee erityisesti puhuttaessa ohjatun liikunnan harrastamisesta.

Lähde: Ahtiainen & Määttä, 2024; aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

Miten toimenpiteet etenevät?

- Vakiintuneessa kulttuurin kummilapsitoiminnassa oli 11 500 kummilasta vuoden 2024 lopussa.
- Suomen harrastamisen malli on vakiintunut harrastusmuoto koulupäivän yhteyteen ja tarjoaa vuosittain noin 13 000 maksutonta harrastuspaikkaa 3.–9. luokkien oppilaille tavoittaen noin 30 prosenttia kohderyhmästä. Tarjontaa on vahvistettu alueilla, joissa harrastaminen on vähäisempää.
- Ikääntyneiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua, harrastaa ja kokea taidetta on edistetty useilla etäkulttuuriko-keiluilla, etälaulutilaisuuksilla sekä kulttuurikavereiden määrän kasvattamisella. Lämpö.fi-alusta on löytänyt kohderyhmänsä n. 20 000 käyntikerralla. Työväenopiston ja Arbiksen liikuntakursseista yli 40 prosenttia suuntautuu ikääntyneille.
- Vuonna 2024 erillisavustusta myönnettiin 26:lle taide- ja kulttuuritoimijalle yhteensä 1,3 miljoonaa euroa kotona asuvien ikääntyneiden tukemiseksi. Tehdyn arvioinnin mukaan ikääntyneet ovat kokeneet toiminnan mielekkääksi ja toimintakykyä tukevaksi.
- Vapaaehtoistoiminnan näkyväksi tekemistä on edistetty kampanjalla, joka saavutti yhteensä 2,5 miljoonaa näyttyäkertaa ja 7 800 klikkausta sisältöihin. Vapaaehtoisille suunnattujen koulutusten ja tapahtumien määrä on lisääntynyt.
- Helsingin kulttuurityön mallissa on tavoitettu väestöryhmiä, jotka eivät aikaisemmin ole osallistuneet taiteen tekemiseen tai kokemiseen. Asukkaat ovat osallistuneet taiteen ja kulttuurin tekemiseen ja kokeneet voimaantumisen, ilon ja onnistumisen tunteita. Hankkeilla on myös vahvistettu positiivisia mielikuvia alueista.

Lähde: HYTE-toimenpiteiden seuranta

Yhteenveto

3. Liikkuminen

- Toimenpiteet: 10 kpl
- Toimenpiteiden prosessimittarit: 17 kpl
- Seurantamittarit: 5 kpl

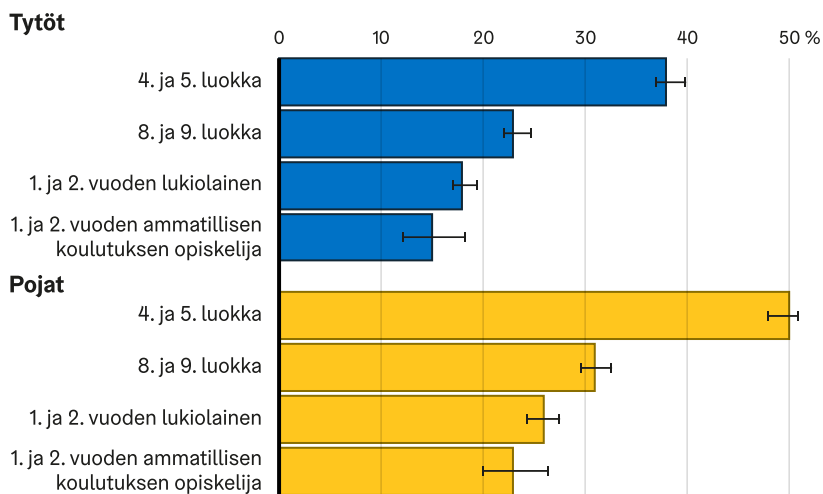
HYTE-tö toteuttaa kestävän kehityksen tavoitteita

Suosituksen mukainen liikkuminen toteutuu yleisemmin pojilla ja miehillä kuin tytöillä ja naisilla vastaavassa ikäryhmässä. Runsaan kolmanneksen peruskouluikäisen fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. Toimintakyvyssä esiintyy selkeät alueelliset erot.

Vähintään tunnin ajan päivässä liikkuminen on harvinaisempaa mitä vanhemmasta vuosiluokasta on kyse. Erityisen selkeä pudotus osuudessa tapahtuu perusopetuksen aikana vertailtaessa 4. ja 5. luokan ja 8. ja 9. luokan osuuksia. Liikkumisen yleisyys on harvinaisempaa tytöillä kuin pojilla kaikilla oppiasteilla.

Lapset ja nuoret, jotka liikkuvat vähintään tunnin ajan päivässä, sukupuolittain ja oppiasteittain vuonna 2023

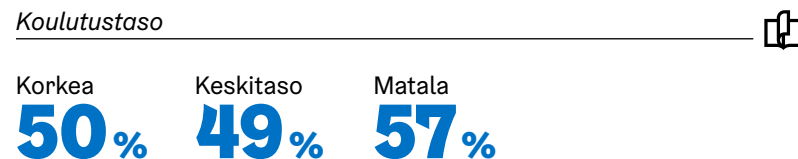
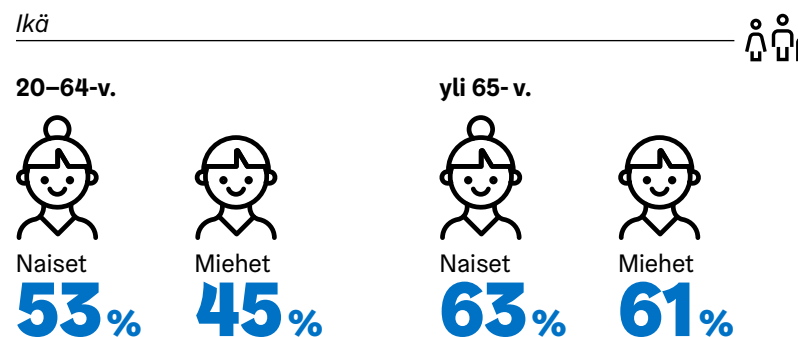
Aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

Pojat, jotka kokevat perheen taloudellisen tilanteen erittäin hyväksi, liikkuvat vähintään tunnin ajan päivässä muita nuoria todennäköisemmin. Heistä noin kolmannes liikkuu suosituksen mukaan eli vähintään tunnin ajan päivässä. Harvinaisinta suosituksen toteutuminen on tytöillä, jotka kokevat perheen taloudellisen tilanteen korkeintaan kohtalaiseksi. Kyseisen väestöryhmän suomalais-taustaisista tytöistä vain 16 prosenttia ja ulkomaalaistaustaisista tytöistä 13 prosenttia liikkuu suosituksen mukaan.

Lähde: Määttä, 2024; aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

Työikäiset naiset liikkuvat liian vähän useammin kuin miehet. Liian vähän liikkuminen yleistyy vanhemmissa ikäryhmissä, eikä sukupuolten välisiä eroja enää silloin esiinny. Koulutustaustan mukaan ei esiinny tilastollisesti merkitseviä eroja vähän liikkuvien osuuksissa.

Terveysliikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus iän, sukupuolen tai koulutustaustan mukaan vuonna 2023

Aineistolähde: THL/Terve Suomi

Miltä näyttää helsinkiläisten liikunnallinen elämäntapa?

Runsaalla kolmanneksella viides- tai kahdeksaluokkalaisella fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla.

Osuus lapsista ja nuorista, joilla on heikko fyysinen toimintakyky, vuonna 2024

Viidesluokkalaiset

34 %

Aineistolähde: Opetushallitus/Move!-mittaus

Kahdeksaluokkalaiset

37 %

Luku ilmaisee prosenttiosuuden oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. Laskennassa on huomioitu kaikki fyysisen toimintakyvyn osa-alueet.

Noin joka viides Helsingin kaupungin työntekijöistä liikkuu vähän vapaa-ajalla ja työmatkoilla. Kehitys on ollut myönteistä viime vuosien aikana. Vuoden 2024 osuus oli 19 prosenttia kun se oli 21 prosenttia vuonna 2020.

Vapaa-ajalla ja työmatkoilla vähän liikkuvat Helsingin kaupungin työntekijät sukupuolittain vuonna 2024

Naiset

19%

(alle +/- 1 %-yks. vrt. v. 2022)

Miehet

17%

(-2 %-yks. vrt. v. 2022)

Lasten ja nuorten fyysisessä toimintakyvyssä Move!-mittauksien mukaan on selkeät alueelliset erot alueen sosioekonomisen aseman mukaan. Matalan sosioekonomisen aseman alueilla on huomattavan paljon yleisempää niiden lasten ja nuorten osuus, joilla on heikentynyt fyysinen toimintakyky kyseisten mittauksien mukaan.

Lähde: Määttä & Sulander, 2025;
aineistolähde: Move!-mittaukset

Helsinkiläiset perusopetuksen oppijat hyödyntävät monipuolisesti ja säännöllisesti eri liikuntapaikkoja sekä osallistuvat erityyppisten seurojen, kerhojen tai yritysten järjestämiin liikunta- tai urheilutilaisuuksiin viikoittain. Käytetyimpiä liikuntapaikkoja ovat kevyen liikenteen väylät, oma tai ystävän piha, sisäsalit, ulkokentät ja luonto. Myös suosittujen lajien kirjo on laaja.

Lähde: Määttä, ym. 2024; aineistolähde: Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytymisen Suomessa -tutkimus 2022

Miten toimenpiteet etenevät?

- Kaikki kaupungin varhaiskasvatyksiköt ovat olleet mukana Kansallinen Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa, jossa on esimerkiksi tarjottu koulutusta lasten motoristen taitojen kehityksen tukemiseen.
- Koululaisten liikkumisesta valmistui datan analysointihanke, joka selkeytti kokonaiskuvaa koululaisten liikkumisesta sekä liikkumista edistävän toiminnan kehitystarpeista. Kolmen toimialan yhteistyö Move!-mittausten kehittämiseksi jatkui. Mittauksiin osallistuneiden koululaisten määrä kasvoi. Yläkoulujen KouluPT:t ohjasivat lähes 1 400 liikuntaneuvontatapaamista.
- Toiselle asteelle suunnatun liikkumiskampanjan verkkosivuilla kävi 7 791 henkilöä, Tiktok-video keräsi 19 196 katselukertaa. Kolme mainosvideota keräsi Tiktokissa, Instagramissa, Snapchatissa ja Youtubessa satoja tuhansia katseluita.
- Liikuntacoachien toiminta toisella asteella laajentui ja keräsi 35 318 osallistumiskertaa vuoden aikana. Toiminnalla tavoitettiin erityisesti vähän liikkuvia opiskelijoita. Palautekyselyn perusteella nuoret kokivat toiminnan erittäin mielekkääksi, turvalliseksi ja helpoksi osallistua.
- Kaupungin henkilöstöedut tukevat entistä monipuolisemmin liikkumista. Kulttuuri- ja liikuntaetua on käyttänyt noin 80 prosenttia kaupungin työntekijöistä. Henkilöstöliikunnan palveluita on kohdennettu työkykyä ja terveystä tukevaan toimintaan, johon on vuosittain osallistunut noin 10 000 työntekijää.
- Liikkumisen edistämisen mini-intervention avulla liikkuminen on otettu puheeksi useissa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa sekä työllisyyspalveluissa.
- Ikääntyneille suunnatun Liikkumissopimuksen toimintamalleja ja ohjeistuksia on täsmennetty. Sopimusten määrä on lisääntynyt. Myös ohjatun liikunnan käyntikertojen nousu on merkittävä.

Lähde: HYTE-toimenpiteiden seuranta

Yhteenveto

Aineistolähde: Lähde: TTL/Kunta10-tutkimus

4. Terveelliset elämäntavat

- Toimenpiteet: 31 kpl
- Toimenpiteiden prosessimittarit: 39 kpl
- Seurantamittarit: 10 kpl

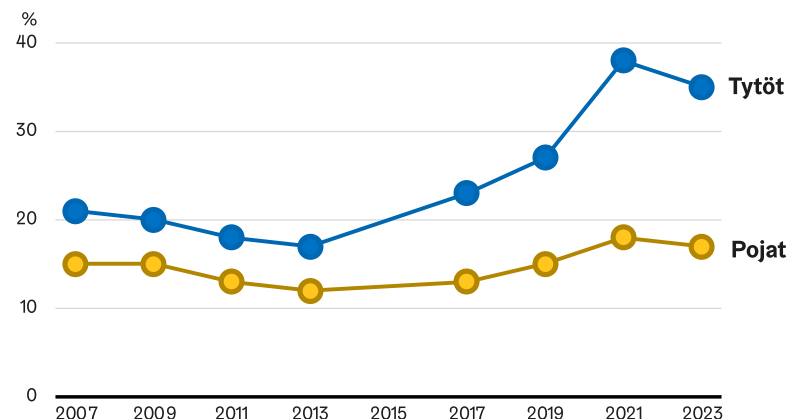
HYTE-tö toteuttaa kestävän kehityksen tavoitteita

Helsinkiläisten terveydentilan kokemukseen vaikuttaa sosioekonominen asema. Keskitasoinen tai sitä huonompi koettu terveys on yleisempää matalasti koulutetuilla. Myös nuoret tytöt, jotka kokevat perheen taloudellisen tilanteen korkeintaan kohtalaiseksi, kokevat terveytensä keskinkertaiseksi tai sitä huonommaksi huomattavasti muita väestöryhmiä yleisemmin.

Terveydentilan kokeminen keskinkertaiseksi tai sitä huonommaksi on yleisempää kuin 2010-luvulla.

Kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisten, jotka kokevat terveydentilansa keskinkertaiseksi tai sitä huonommaksi, sukupuolittain vuosina 2007–2023^{1*}

Aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

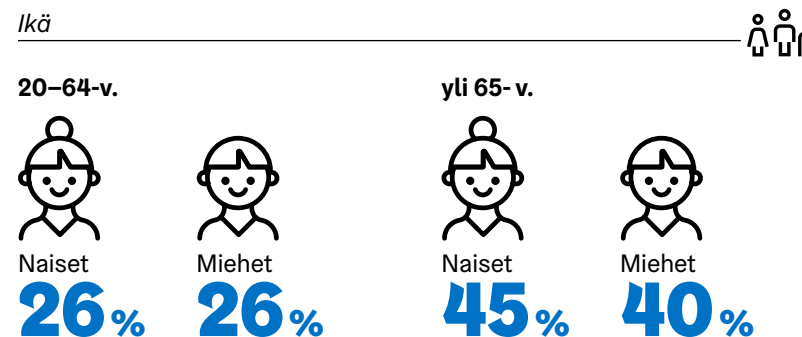
1) HYTE-kerroin-indikaattori *)Helsinki ei osallistunut Kouluterveyskyselyyn vuonna 2015

Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeminen on yleisempää nuorilla tytöillä kuin pojilla. Väestöryhmistä erottuvat tytöt, jotka kokevat perheen taloudellisen tilanteen korkeintaan kohtalaiseksi. 56 prosenttia ulkomaalaistaustaisista ja 49 prosenttia suomalaistaustaisista tytöistä, jotka kokevat perheen taloudellisen tilanteen korkeintaan kohtalaiseksi, arvioivat terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi. Kyseiset väestöryhmät erottuvat selkeästi muista väestöryhmistä.

Lähde: Määttä, 2024; aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevat muita yleisemmin matalasti koulutetut. Korkeintaan keskitasoiseksi koettu terveys on yleisempää ikääntyneillä kuin työikäisillä, mutta sukupuolten välillä ei kokemuksissa esiinny eroa.

Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevat iän, sukupuolen tai koulutustaustan mukaan vuonna 2023

Koulutustaso

Aineistolähde: THL/Terve Suomi

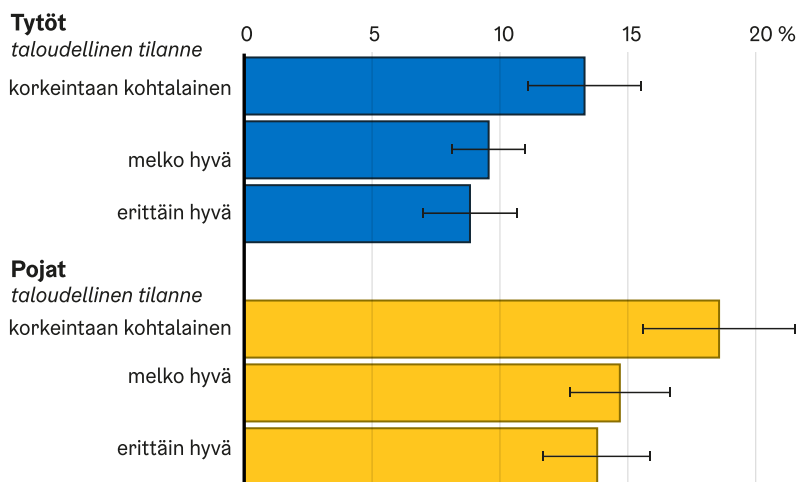

Millä tolalla ovat helsinkiläisten elintavat ja terveys?

Itseraportoidun ylipainoisuuden osuus on 13 prosenttia kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisilla Helsingissä.

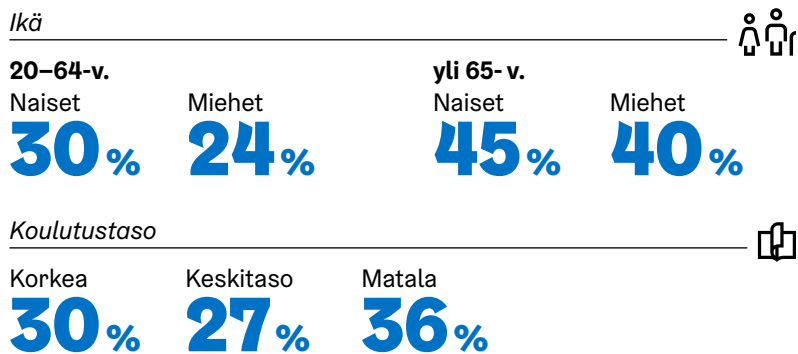
Kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisten itseraportoitu ylipainoisuus¹ sukupuolen ja perheen koetun taloudellisen tilanteen mukaan 2023*

Aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely *) HYTE-kerroin-indikaattori 1) Kouluterveyskyselyssä nuoret ilmoittavat painonsa ja pituutensa, jonka pohjalta lasketaan ylipainoisten osuus.

Hieman vajaalla kolmanneksella työikäisistä ja ikääntyneistä esiintyy toimintarajoitteita terveysongelman vuoksi. Työikäiset naiset kokevat toimintarajoitteita useammin kuin miehet. Ikääntyneillä ei havaita eroja sukupuolen mukaan. Toimintarajoitteet ovat tyypillisempiä matalan koulutustaustan keskuudessa.

Toimintarajoitteita terveysongelman vuoksi iän, sukupuolen tai koulutustaustan mukaan vuonna 2023

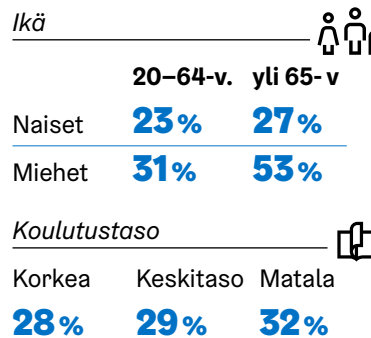

Aineistolähde: THL/ Terve Suomi

Alkoholin liikakäyttö on yleisempää miehillä kuin naisilla. Käyttö yleistyy iän myötä. Koulutusryhmien välillä ei havaita eroja alkoholin liikakäytössä.

Alkoholia liikaa käyttävät iän, sukupuolen tai koulutustaustan mukaan vuonna 2023

Aineistolähde: THL/ Terve Suomi

Miten toimenpiteet etenevät?

- Hyvinvointikahvilatoiminnasta on muodostunut säännöllinen osa kaikkien toisen asteen opiskelijoiden hyvinvointityötä. Toiminnassa edistetään terveellisiä elämäntapoja, osallisuutta, vuorovaikutustaitoja, sosioemotionaalisia taitoja, sosiaalisten suhteiden syntymistä sekä kiinnittymistä opiskeluyhteisöön.
- Ravitsemusterapeutit ovat järjestäneet 58 tilaisuutta ammattilaisille ja 39 kuntalaisille terveellisen ravitsemuksen merkityksestä lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnille viimeisen kolmen vuoden aikana.
- Vuonna 2024 julkaistiin HYTE-palveluohjauksen työpöytä-sivusto intraan. Sivustolle on koottu hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut erityisesti aikuisväestölle. [Ulkoinen sivusto](#) julkaistiin maaliskuussa 2025.
- Digitaalisen omaolo-palvelun käyttö on lisääntynyt. Vuonna 2024 helsinkiläiset täyttivät terveystarkastuksen 6409 kertaa ja näistä 1407 lähetettiin ammattilaisille käsiteltäviksi.
- Terveysyhtötyöarvio-sovelluksen koko väestön kattava ensimmäinen testiaineisto Apotista on saatu valmiiksi. Tiedon avulla on voitu tehdä havaintoja siitä, kuinka suurella osalla väestöstä on hoitovajeita tai terveysriskejä.
- [Savuton Helsinki-verkosto](#) on yhteistyössä järjestöjen kanssa kohdentanut työtään sähkösavukkeiden käytön ehkäisyyn ja vähentämiseen.
- Osana [Helsingin PAKKA-toimintaa](#) toteutettiin päihdetilannekysely helsinkiläisille, johon saatiin 10 271 vastausta.
- Ikääntyneiden tiedonsaantia terveellisistä elintavoista, palveluista ja eri mahdollisuuksista edistää omaa hyvinvointia ja toimintakykyä on lisätty esimerkiksi postittamalla palveluopas ja jakamalla koteihin printtilehti ikääntyneiden mahdollisuuksista harrastaa kulttuuria, taidetta ja liikkumista.
- Aivoterveysmessuilla kävi 600 ikääntynyttä ja palaute oli positiivista. Teemoina oli esimerkiksi ikääntyneiden uni, päihteiden käyttö, ravitsemus ja musiikki aivoterveysten edistäjänä.
- Osana Finger-toimintamallia on edistetty ikääntyneiden hyvinvointilähteen käyttöönottoa.

Lähde: HYTE-toimenpiteiden seuranta

Yhteenveto

5.

Hyvät väestösuhteet

- Toimenpiteet: 17 kpl
- Toimenpiteiden prosessimittarit: 27 kpl
- Seurantamittarit: 11 kpl

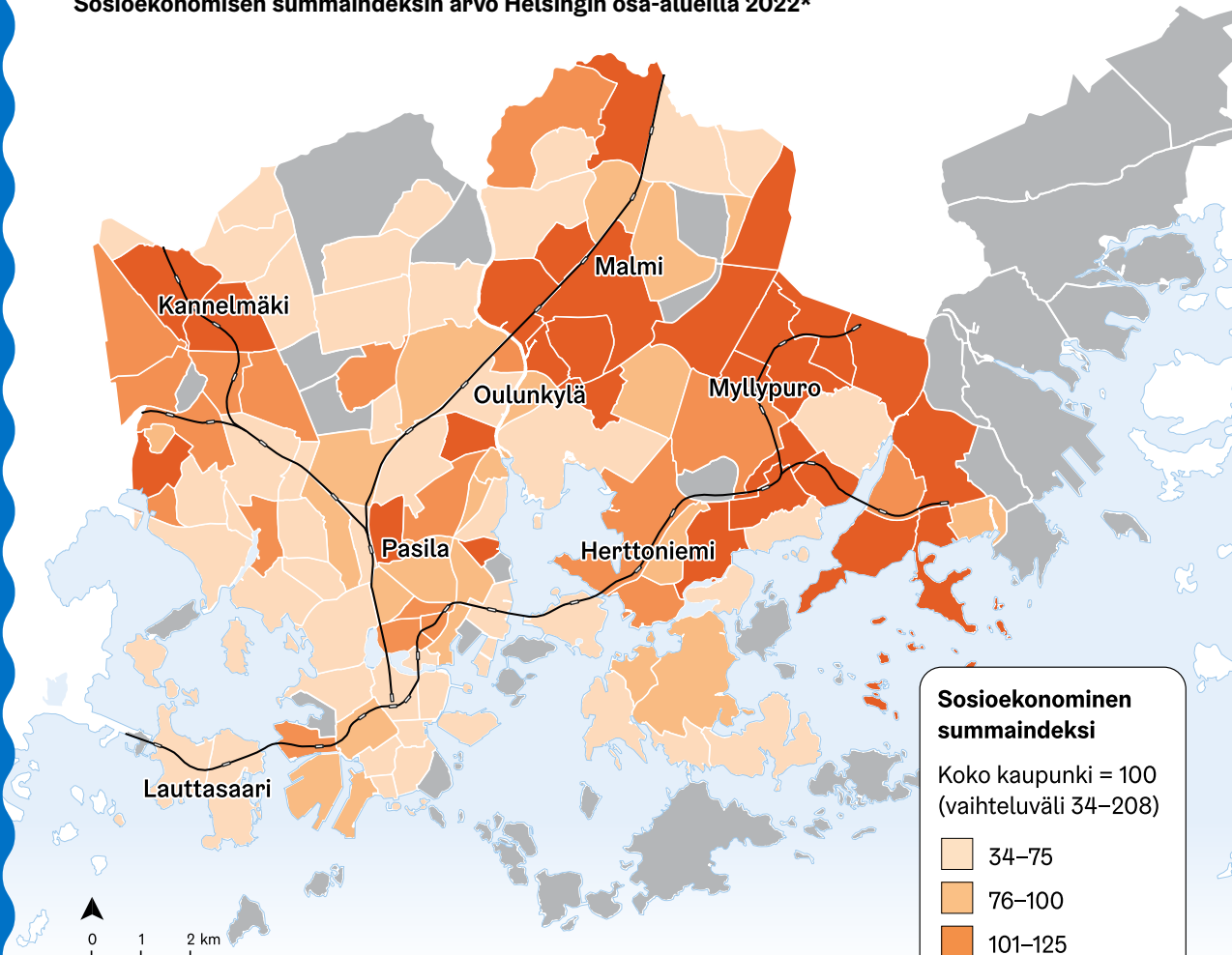
HYTE-tyo toteuttaa kestävän kehityksen tavoitteita

Valtaosa helsinkiläisistä kokee, että omalla asuinalueella vallitsee hyvät väestösuhteet.

Näin kokevien osuus on kuitenkin vähentynyt. Alueiden väliset erot sosioekonomisen tekijöiden mukaan tarkasteltuna ovat kasvaneet.

Sosioekonomisen summaindeksin arvo Helsingin osa-alueilla 2022*

Sosioekonominen summaindeksi

Koko kaupunki = 100
(vaihteluväli 34–208)

- 34–75
- 76–100
- 101–125
- 126–208
- Tieto puuttuu

Alueiden väliset erot ovat kasvaneet viime vuosina. Sosioekonomisesti alimpaan kymmenykseen lukeutuvat alueet ovat jääneet entistä enemmän jälkeen kaupungin keskiarvosta.

Perheiden tulotaso ja varallisuus määrittävät perheiden valinnanmahdollisuuksia asuntomarkkinoilla. Mitä korkeatuloisemman taustan lapsista on kyse, sitä tyypillisemmin he päätyvät iän myötä asumaan korkeatuloisemmille alueille, riippumatta siitä millaisilta alueilta he ovat lähtöisin. Toisaalta korkeatuloisemmille alueille päätyvät tyypillisemmin myös lapset, jotka ovat syntyneet korkeatuloisemmille alueille, riippumatta heidän perheensä tulotasosta. Perheen matalan tulotason lisäksi matalampaan lapsuusajan asuinalueiden tulotasoon ovat yhteydessä esimerkiksi yhden vanhemman kanssa asuminen, vanhempien ulkomaalaistaustaisuus ja tuetussa vuokra-asunnossa asuminen.

Lähde: Ansala, 2024.

*) Sosioekonominen summaindeksi on muodostettu alueen työttömien, vain perusasteen tutkinnon suorittaneiden ja alimpaan tuloviiidenneeseen kuuluvien osuudesta, jotka on suhteutettu kaupungin keskitasoon (Helsinki = 100).

Aineistolähteet: Tilastokeskus / Tutkintorekisteri, Tilastokeskus / Työssäkäyntitilasto.

© Taustakartan aineistot: Helsingin kaupunkimittauspalvelut, Helsingin seudun kunnat ja HSY, 2024.

Lähde: Helsingin kaupunki, kaupunkitietopalvelut.

Millaiset ovat helsinkiläisten väestösuhteet?

Väestöryhmien väliset suhteet asuinalueellani ovat hyvät syksyllä 2024

62%

Kyllä (- 2 %-yks. vrt. syksy 2023)

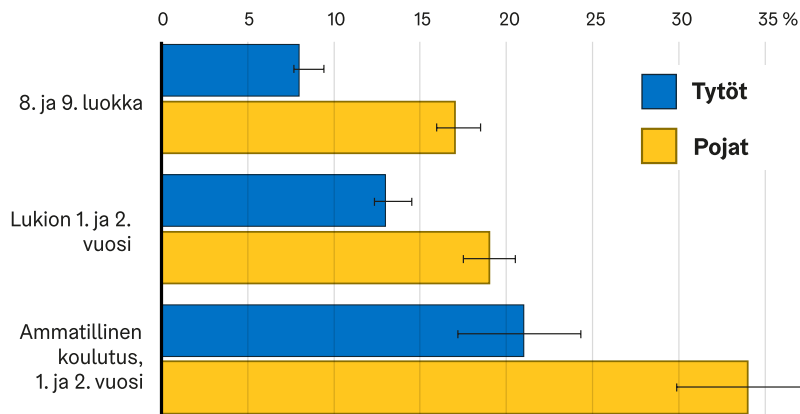
Aineistolähde: Helsinki-barometri

Joka yhdeksäs nuori kokee erittäin heikkoa osallisuutta. Tyttöillä erittäin heikko osallisuuden kokemus on yleisempää kuin pojilla. Erittäin heikko osallisuus on yhteydessä koettuihin oppimisvaikeuksiin, kiusaamiseen, syrjintään sekä kokemukseen perheen taloudellisista haasteista.

Lähde: Erjansola & Renvik, 2024;
aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

Pojat kokevat vaikutusmahdollisuutensa koulussa hyväksi yleisemmin kuin tytöt. Sukupuolten välinen ero näkyy kaikilla oppiasteilla.

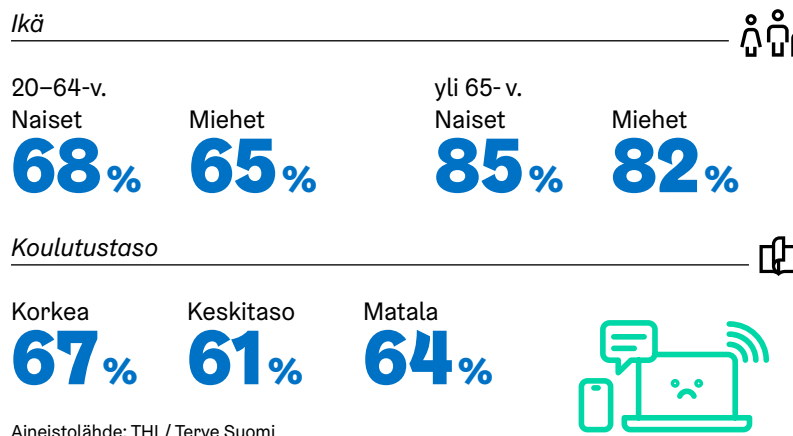
Lapset ja nuoret, jotka kokevat vaikutusmahdollisuutensa koulussa hyväksi, oppiasteittain ja sukupuolittain vuonna 2023*

Aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely *) Tarkka vaikutusmahdollisuuksien määritelmä löytyy THL:n sivuilta.

Ikääntyneet ovat kokeneet esteitä ja huolia sähköisten palveluiden käytössä yleisemmin kuin työkäiset. Esteitä ja huolia ovat kokeneet myös matalasti koulutetut yleisemmin kuin korkeasti koulutetut.

Kokenut esteitä ja huolia sähköisten palveluiden käytössä iän, sukupuolen tai koulutustaustan mukaan vuonna 2023

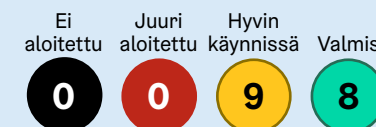

Miten toimenpiteet etenevät?

- Helsingin kaupunki sai ensimmäisenä pohjoismaisena pääkaupunkina Unicefin lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuonna 2024. Lapsen oikeuksien koulutuksiin on osallistunut kahden vuoden ajan 4 688 henkilöä ja lapsivaikutusten arviointimalli valmistui.
- Lasten ja nuorten osallisuutta on edistetty vuosittain apulaispormestarin nuorten toimialloilla (Lasten ja nuorten ääni kuuluu! -tilaisuudet). Vuonna 2024 toteutettiin viestintäkampanja lasten ja nuorten kohtaamisen merkityksestä.
- Kaupunkilaiskeskustelujen toimintamalli on juurtunut osaksi kaupunki uudistusalueiden asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia.
- Kaupunkilaisille suunnattua viestintää osallisuudesta ja vaikuttamismahdollisuuksista on parannettu ja materiaalia on tuotettu eri kielillä sekä videoiden muodossa uudistetulle verkkosivulle ”[Osallistu ja vaikuta Helsingissä](#)”.
- Osallistuvan budjetoinnin toimeenpanossa vahvistettiin nuorten, ikäihmisten ja maahanmuuttajataustaisten osallistumista.
- Lasten, nuorten ja perheiden alueelliset yhteistyöryhmät ovat toiminnassa ja systeminen tiedon hyödyntämisen ja toiminnan malli (PDIA) on otettu käyttöön. Alueellisen työn tueksi valmistui kaupunkiyhteinen alueellisen johtamisen tilannekuva -työkalu.
- Osatyökykyisten työllistymistä on edistetty Helsingin kaupungin ja sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluilla (mm. työttömien terveys-tarkastus, kuntouttava työtoiminta, opinto-ohjaus, koulutukselliset polut, nuorten työpajat, digipalvelut ja työhönvalmennus.)
- Työväenopiston ikääntyneille suunnatut maksuttomat tietotekniikan käyttöön liittyvät kurssit ja tilaisuudet ovat moninkertaistuneet, esimerkiksi vuonna 2024 niitä oli 234.

Lähde: HYTE-toimenpiteiden seuranta

Yhteenveto

Helsinkiäistä

3%

25–64-vuotiaista oli pitkäaikaaisella toimeentulotuella v. 2023*

Aineistolähde: THL/toimeentulorekisteri

4%

25–64-vuotiaista oli työkyvyttömyyseläkkeellä v. 2023*

Aineistolähde: Eläketurvakeskus

5%

oli pitkäaikaistyöttömiä työvoimasta v. 2024

Aineistolähde: TEM

*) HYTE-kerroin-indikaattori

6. Turvallinen ja kaunis kaupunki

- Toimenpiteet: 18 kpl
- Toimenpiteiden prosessimittarit: 23 kpl
- Seurantamittarit: 6 kpl

HYTE-työ toteuttaa kestävän kehityksen tavoitteita

Valtaosa pitää edelleen omaa asuinalueensa viihtyisänä sekä kokee oman asuinalueensa viikonloppuisin turvallisena. Turvallisuuden kokemus on heikentynyt muita alueita yleisemmin matalan sosioekonomisen aseman alueilla. Valtaosa matkoista kuljetaan kestävästi.

Syksyllä 2024 helsinkiläisistä

83%

koki oman asuinalueensa viihtyisänä
(-5 %-yks. vrt. syksy 2023)

Aineistolähde: Helsinki-Barometri

71%

koki oman asuinalueensa viikonloppuilla turvallisena
(-6 %-yks. vrt. syksy 2023)

Osuus asukkaista, jotka kokevat oman asuinalueensa viikonloppuilla turvallisena sukupuolen ja asuinalueen sosioekonomisen aseman mukaan keväällä 2024

Asuinalue	Mies	Nainen
1. korkean sosioekonomisen aseman alueet	88% -10 %-yks.	79% -8 %-yks.
2.	85% -12 %-yks.	79% -5 %-yks.
3.	69% -15 %-yks.	61% -16 %-yks.
4. matalan sosioekonomisen aseman alueet	64% -24 %-yks.	39% -26 %-yks.

muutos verrattuna kevääseen 2022

muutos verrattuna kevääseen 2022

Lähde: Mustonen, 2024; aineistolähde: Helsinki-barometri

Aineistolähde: Helsinki-Barometri

Koettu asuinalueen turvallisuus on heikentynyt sekä miehillä että naisilla kaikilla sosioekonomisen aseman alueilla Helsingissä viimeisen kahden vuoden aikana. Turvallisuuden tunteen heikentyminen on ollut muita alueita yleisempää matalan sosioekonomisen aseman alueilla. Erot alueiden ääripäiden välillä ovatkin selkeät.

Lähde: Mustonen, 2024; aineistolähde: Helsinki-Barometri

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä kohden vuonna 2023*

Naiset

409

Miehet

336

Aineistolähde: THL/hoitoilmoitusrekisteri

*) HYTE-kerroin-indikaattori

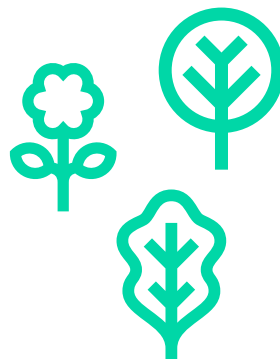
Koetaanko Helsinki turvallisena ja kauniina kaupunkina?

Kaupunkilaisten tarve lisätä lähiympäristönsä siisteyttä ja vehreyttä korostuu helsinkiläisten kaupungin palvelujärjestelmään lähettämissä palautteissa. Tämä näkyy muun muassa pyyntöinä poistaa luontoalueilta roskia sekä muita sellaisia asioita, jotka häiritsevät asukkaita heidän ympäristössään. Palauteaiheet olivat samankaltaisia eri puolilla kaupunkia

Lähde: Erjansola & Niemi, 2024;
aineistolähde: Helsingin kaupunki/
KYMP-toimiala/ palautetietojärjestelmä

Seksuaalisen häirinnän kokemukset julkisessa tilassa ovat huomattavasti yleisempiä tytöillä kuin pojilla. Erityisen yleisiä häirinnän kokemukset julkisessa tilassa ovat suomalaistaustaisilla tytöillä, jotka kokevat perheen taloudellisen tilanteen korkeintaan kohtalaiseksi. Heistä 43 prosenttia on kokenut häirintää edeltävän vuoden aikana.

Lähde: Määttä, 2024; aineistolähde: THL/Kouluterveyskysely

Harva aikuinen kokee elämänsä turvattomaksi päivittäin.

Päivittäin elämänsä turvattomaksi kokevat iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2023

Ikä

20 – 64-v.

Naiset

4%

Miehet

4%

yli 65-v.

Naiset

5%

Miehet

4%

Kun lapsi tai nuori kokee, että asuinalueella on tilaa ja mahdollisuuksia liikkua hänen haluamallaan tavalla, hän todennäköisemmin liikkuu suosituksen mukaan eli vähintään tunnin ajan päivässä. Monen liikunta-paikan viikoittainen käyttö on todennäköisempää, jos lapsi tai nuori kokee asuinalueella olevan turvallista liikkua yksin.

Lähde: Määttä, ym. 2024; aineistolähde: LIITU-tutkimus 2022

Viime vuosina vajaa 80 prosenttia Helsingissä tehtävistä matkoista on tehty joko kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä eli kestävästi. Korona-aika lisäsi etenkin kävellen tehtyjen matkojen kulkutapaosuutta, ja kävelyn kulkutapaosuus on pysynyt korkeana.

Lähde: Helsingin kaupunki/
Kaupunkiympäristön toimiala,
Helsinkiäisten liikkumistottumukset-
kysely 2024

Miten toimenpiteet etenevät?

- Lasten ja nuorten oikeutta koskemattomuuteen ja turvallisiin ympäristöihin on laajasti edistetty kiusaamisen vastaisen ohjelman kehitystyöllä, lasten ja nuorten turvallisuuskokouksilla sekä turvallisen tilan periaatteiden luomisella.
- Henkilöstön ja kaupunkilaisten tietoisuutta on lisätty kodin ja lähiympäristöjen turvallisuuteen liittyvistä tekijöistä kuten myrkytyksistä, hukkumisista, palovammoista, kaatumisista ja tieliikenneonnettomuuksista.
- On käynnistetty koulujen ja päiväkotien piha-alueiden suunnittelu-ohjeiden päivityksen valmistelu, jolla tavoitellaan luonnonmukaisuuden ja liikunnallisuuden lisäämistä pihoille.
- [Lähisuhdeväkivaltatyöryhmä](#) on järjestänyt laajasti koulutusta, webinaareja ja kampanjoita. Valtuustokauden aikana koulutettavien määrä on ollut noin 2 000 henkilön tasolla vuosittain. Lähisuhdeväkivallan toimintaohjelma vuosille 2024–2025 on hyväksytty ja toteutuksessa.
- Lähiympäristön viihtyisyyden lisäämiseksi valmistui vuonna 2024 taiteen prosenttiperiaatteen mukaisesti 14 uutta Helsingin taidemuseon kuratoimaa julkista taideteosta 13 eri kaupunginosaan. Esimerkiksi Kalasatamaan tilattiin useilta eri taidetoimijoilta tapahtumallista, asukkaille avointa taidetta. Viiden tapahtumakokonaisuuden alla nähtiin eri ikäisille suunnattuja maksuttomia esityksiä, kuten katusirkusta, tanssia, teatteria sekä vuorovaikutteisia työpajoja.
- Vuonna 2024 on ollut käynnissä yhdeksän placemaking-projektia esimerkiksi Kontulan aukion ja reittien kehittäminen, Meri-Rastilan ja Kannelmäen torien parannukset.
- Omaishoitajien hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi sosiaaliohjaukseen perustuva toimintamalli on vakiintunut. Järjestettäviin valmennuskursseihin on osallistunut vuosittain noin kolmannes uusista sopimuksen tehneistä omaishoitajista. Palveluohjaus on lisääntynyt uusien omaishoitajien osalta, mikä tukee myös omaishoitajien jaksamista ja hyvinvointia.

Lähde: HYTE-toimenpiteiden seuranta

Yhteenveto

Helsingin kaupunki neuvottelee vuosittain hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekvien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa sekä HUS-yhtymän kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta.

- Vuoden 2025 laajoissa HYTE-neuvotteluissa tuotettiin yhteistyössä näkemyksiä tulevan hyvinvointisuunnitelman valmisteluun.
- Kolmessa ikäryhmäkohtaisessa HYTE-neuvottelussa pohdittiin ja työstettiin **hyvinvoinnin teemoja** sekä **yhteistyötä**. Neuvotteluihin kutsutut yhteistyökumppanit vastasivat ennakkokyselyyn. Kyselyn ja neuvotteluissa käytyjen ryhmäkeskusteluiden perusteella tunnistetut ilmiöt jaettiin alateemoihin, joista kustakin on tässä yhteenvedossa kaksi nostoa.
- HYTE-neuvotteluihin osallistui yhteensä 128 henkilöä (Helsingin kaupungin työntekijöitä 37 ja yhteistyökumppaneita 91).
- Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän välinen HYTE-neuvottelu käydään syyskuussa.
- Kolmen neuvottelun tarkemmat muistiot lisätään verkkosivuille:
<https://hyte.hel.fi/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-neuvottelut/>

1 Lapset, nuoret ja lapsiperheet

Mielen hyvinvointi

- **Vanhemmuus ja aikuisten tuki** ovat tärkeitä lasten ja nuorten kasvulle ja kehitykselle. On huolehdittava siitä, että perheet, joissa tarvitaan tukea vanhemmuuteen, myös saavat sitä. Kouluissa tulee olla turvallisia aikuisia, joiden puoleen oppilaat voivat kääntyä matalalla kynnyksellä.
- **Kasvu ympäristön paineet** kuten suorituskeskeisyys, kilpailuhenkisyys ja digitaalisen ympäristön tuomat paineet voivat lisätä mielen hyvinvoinnin haasteita.

Segregaatio ja eriarvoistuminen

- Kustannusten nousu ja sosiaaliturvaan kohdentuneet leikkaukset lisäävät **lapsiperheköyhyyttä** ja **tuloeroja**.
- **Asuinalueiden eriytyminen** voi lisätä alueellista eriarvoisuutta ja syrjäytymisen riskiä ja johtaa esimerkiksi jengiytymiseen.

Terveelliset elintavat

- Luontainen **liikkuminen** on vähentynyt ja nuorten liikumisharrastukset ovat osin liian kilpailullisia. Tämän vuoksi on tärkeää lisätä arkiliikuntaa ja tarjota myös vähemmän kilpailullisia liikuntaharrastuksia.
- **Harrastusmahdollisuuksien** saavutettavuudesta kaikille tulee pitää huolta.

2 Työikäiset

Mielen hyvinvointi

- Hektinen arki tai haasteet arkirutiineissa voivat aiheuttaa **arjen kuormitusta**.
- Tukiverkkojen puute, kasvokkaisen vuorovaikutuksen väheneminen ja vuorovaikutuksen siirtyminen some-alustoille voivat lisätä **yksinäisyyden** kokemuksia.

Segregaatio ja eriarvoistuminen

- Kustannusten nousu ja sosiaaliturvaan kohdentuneet leikkaukset ovat heikentäneet monen taloudellista tilannetta ja aiheuttavat **köyhyyttä** ja **tuloerojen kasvua**.
- **Asuinalueiden eriytyminen** voi lisätä alueellista eriarvoisuutta ja syrjäytymisen riskiä ja voi johtaa ongelmien kasautumiseen joillain alueilla sekä vähentää asuinalueiden vetovoimaa.

Terveelliset elintavat

- Mahdollisuudet ja halu noudattaa terveellisiä elintapoja ovat osittain **polarisoitunut** eri väestöryhmien välillä.
- **Matalan kynnyksen palveluiden saatavuuden** parantamiseksi on tärkeää varmistaa esimerkiksi liikunta- paikkojen ja harrastusmahdollisuuksien riittävyys sekä terveyspalveluiden saatavuus kaikille.

3 Ikääntyneet

Mielen hyvinvointi

- Erilaiset itsenäistä elämää heikentävät **toimintakyvyn rajoitteet** vaikuttavat mielen hyvinvointiin.
- **Yksinäisyyden** vähentäminen on tärkeää, koska yksinäisyys on usein juurisyy mielen hyvinvoinnin ongelmiin ja päihteiden käyttöön.

Terveys ja toimintakyky

- Oikeanlaisten ja oikea-aikaisten **palveluiden löytäminen ja niihin pääsyn turvaaminen** on tärkeää, samoin täytyy huolehtia palveluiden saavutettavuudesta.
- **Terveellisten elintapojen ylläpito** ja noudattaminen vaikuttavat terveyteen ja hyvinvointiin kokonaisvaltaisesti ja niiden noudattamista tulee kannustaa ja tukea.

Ikääntyneet kaupunkilaisina

- **Digitalisaatio** läpäisee jo lähes kaikki palvelut, mutta kaikilla ikääntyneillä ei ole mahdollisuutta tai osaamista käyttää digitaalisia laitteita ja palveluita.
- Ikääntyneet ovat ryhmänä **monimuotoinen** ryhmä ja erilaiset tarpeet ja elämäntilanteet tulee huomioida heille suunnatuissa palveluissa.

Keskeisimmät nostot helsinkiläisten hyvinvoinnista, terveydestä ja turvallisuudesta

Tämä yhteenveto pohjautuu tämän HYTE-barometrin, vuosien 2023 ja 2024 HYTE-barometrien ja nykyisen hyvinvointisuunnitelman seurantamittareiden tietoihin ja noudattaa Helsingin HYTE-työn hyvinvointi-käsityksen viitekehystä (kts. tarkemmin s. 3). Yhteenveto kuvaa lyhyesti helsinkiläisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tilaa hyvinvointisuunnitelman 2022–2025 päättyessä.

Fyysinen toimintakyky

Kuluneen hyvinvointisuunnitelmakauden aikana helsinkiläisten liikunnallinen elämäntapa on yleistynyt. Esimerkiksi aiempaa useampi lapsi ja nuori liikkuu suosituksen mukaan ja aiempaa useampi Helsingin kaupungin työntekijä liikkuu tarpeeksi vapaa-ajalla tai työmatkoilla. Silti väestöryhmittäisiä eroja liikunnallisessa elämäntavassa esiintyy.

Runsaalla kolmanneksella lapsista ja nuorista on terveyttä ja hyvinvointia kuluttava tai heikentävä fyysinen toimintakyky. Toimintakyvyssä esiintyy selkeät alueelliset erot alueen sosioekonomisen aseman mukaan. Noin kolmanneksella työikäisistä esiintyy toimintarajoitteita terveysongelman vuoksi, osuus on suurempi ikääntyneillä.

Keskinkertaiseksi tai huonoksi koettu terveys on yleisempää matalaan sosioekonomiseen taustaan kuuluvilla helsinkiläisillä. Varsinkin nuorten koettu terveys on heikentynyt viimeisen vuosikymmenen aikana.

Helsinkiläisten fyysistä toimintakykyä on edistetty kaikissa ikäryhmissä lukuisilla toimenpiteillä. Erityisesti toimenpiteitä on kohdennettu ikääntyneiden toimintakyvyn ja liikkeelle lähtemisen edistämiseen. Myös lapsille ja nuorille on suunnattu kattavasti liikkumista edistäviä toimenpiteitä. Kaupungin henkilöstöliikunnan palveluiden teemana on ollut työkykyä ja terveyttä tukeva, matalan kynnyksen toiminta.

Psyykkinen hyvinvointi

Helsinkiläisten psyykkinen hyvinvointi on pysynyt huolestuttavalla tasolla. Muita yleisemmin mielen hyvinvoinnin haasteet koettelevat tyttöjä ja naisia sekä matalan sosioekonomisen aseman helsinkiläisiä. Erityisesti nuorten tyttöjen mielen hyvinvoinnin haasteet ovat yleistyneet tämän hyvinvointisuunnitelmakauden aikana. Noin joka viides työkäinen on psyykkisesti merkittävästi kuormittunut.

Aiempaa harvempi helsinkiläinen kokee elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi. Myös nuorten tyytyväisyys elämään on heikentynyt. Elämänlaadun kokemus on huomattavasti parempi korkeasti koulutetuilla kuin matalasti koulutetuilla helsinkiläisillä. Joka kymmenes 17–24-vuotias on koulutuksen ulkopuolella, mikä on muutaman prosenttiyksikön enemmän kuin hyvinvointisuunnitelmakauden alussa.

Tämän hyvinvointisuunnitelmakauden aikana on toteutettu lukuisia toimenpiteitä helsinkiläisten psyykkisen hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Erityisesti lapsille ja nuorille on suunnattu lukuisia toimenpiteitä. Suurin osa näistä toimenpiteistä on toteutettu kouluissa ja oppilaitoksissa, jolloin ne ovat tavoittaneet laajasti lapsia ja nuoria. Kyseisten toimenpiteiden sisällä on pyritty toteuttamaan kohdentamista tarveperustaisesti. Psyykkiseen hyvinvointiin liittyviä toimenpiteitä on myös toteutettu suoraan tarveperustaisesti. Esimerkiksi työllisyyspalveluissa on toteutettu osa-työkykyisille toimenpiteitä, joilla on työllistämisedellytyksien parantamisen lisäksi edistetty työnhakijoiden psyykkistä hyvinvointia.

Sosiaalinen hyvinvointi

Osin myönteisistäkin kehityksistä huolimatta, osa helsinkiläisistä kokee yksinäisyyttä. Myös yksinäisyydessä on havaittavissa erot väestöryhmien mukaan. Esimerkiksi yksinhuoltajaperheissä asuvat lapset ja nuoret kokevat yksinäisyyttä muita lapsia ja nuoria yleisemmin. Joka yhdeksäs nuori kokee erittäin heikkoa osallisuutta.

Helsinkiläiset ovat pääkaupunkiseudun muita asukkaita ahkerampia kulttuurin kuluttajia. Kulttuurin kulutus on muita yleisempää korkean koulutustaustan helsinkiläisillä. Aiempaa harvempi kuitenkin kokee, että asuinalueella on tarpeeksi itseään kiinnostavia vapaa-ajan mahdollisuuksia. Lasten ja nuorten osallistuminen ohjattuun harrastustoimintaan on yleistynyt. Melkein kaikilla neljäs- ja viidesluokkalaisella on jokin viikoittainen harrastus. Silti harrastamiseen osallistumisessa esiintyy eroja yksilöön, perhetaustaan ja asuinalueeseen liittyvien tekijöiden mukaan.

Sosiaalista hyvinvointia on edistetty useilla toimenpidekokonaisuuksilla. Lapsille ja nuorille suunnatut toimenpiteet ovat keskittyneet tunne- ja vuorovaikutustaitojen ja osallisuuden vahvistamiseen. Ikääntyneille suunnatut toimenpiteet ovat keskittyneet yksinäisyyteen ja yhteisöllisyyteen. Kaikkien helsinkiläisten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia on edistetty esimerkiksi kaupunkilaiskeskusteluilla. Toimenpiteitä on myös kohdennettu, esimerkiksi osallistuvassa budjetoinnissa on huomioitu erityisesti nuorten, ikäihmisten ja maahanmuuttajataustaisten helsinkiläisten osallistumisen tukeminen.

Elinympäristö

Helsingin alueiden väliset erot ovat kasvaneet monin eri tavoin tarkasteltuna. Eriytyminen näkyy esimerkiksi sosioekonomisten tekijöiden mukaan tarkasteltuna sekä turvallisuuden kokemuksissa. Esimerkiksi korkean sosioekonomisen aseman alueilla asuvat helsinkiläiset kokevat huomattavasti yleisemmin liikkumisen asuinalueella iltaisin turvallisiksi kuin matalan sosioekonomisen aseman alueilla asuvat. Turvallisuuden tunne heijastuu arjen toimintoihin. Esimerkiksi lapset ja nuoret, jotka kokevat liikkumisen yksin asuinalueella turvallisiksi, käyttävät liikuntapaikkoja monipuolisemmin.

Valtaosa helsinkiläisistä pitää omaa asuinaluetta viihtyisanä ja kokee, että asuinalueella vallitsee hyvät väestösuhteet. Suuri osa matkoista tehdään kestävästi Helsingissä. Kaupunkilaisten palautteissa korostuu kaupunkilaisten tarve lisätä lähiympäristönsä siisteyttä ja vehreyttä. Lapset ja nuoret, jotka kokevat, että asuinalueella on tilaa ja mahdollisuuksia liikkua haluamalla tavalla, liikkuvat todennäköisemmin suosituksen mukaisesti.

Arjen elinympäristöön kohdistuvilla toimenpidekokonaisuuksilla on pyritty edistämään turvallisuuden tunnetta alueilla sekä lisäämään asuinalueviihtyisyyttä. Koti- ja vapaa-ajan tapaturmatyöllä sekä lähisuhdeväkivaltatyöllä on lisätty kaupunkilaisten ja ammattilaisten tietoisuutta ja vaikutettu kodin ja lähiympäristön turvallisuustekijöihin. Lasten ja nuorten toimenpiteet ovat kohdistuneet erityisesti kiusaamisen vastaisiin toimenpiteisiin ja turvallisen tilan periaatteisiin.

Helsingin HYTE-työn keskeinen tavoite on hyvinvointi- ja terveyserojen kaventuminen ja eriarvoisuuden vähentyminen. Vaikka monissa hyvinvoinnin ja terveyden ilmiöissä on tapahtunut myönteistä kehitystä, huolestuttavaa on kuitenkin havaita väestöryhmien väliset selkeät erot lukuisissa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ilmiöissä. Myös asuinalueiden väliset erot sosioekonomisten taustatekijöiden mukaan ovat kasvaneet.

Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden toteutumisen yhteenveto

Miten onnistuimme hyvinvointisuunnitelman toteutuksessa?

Yhteenveto

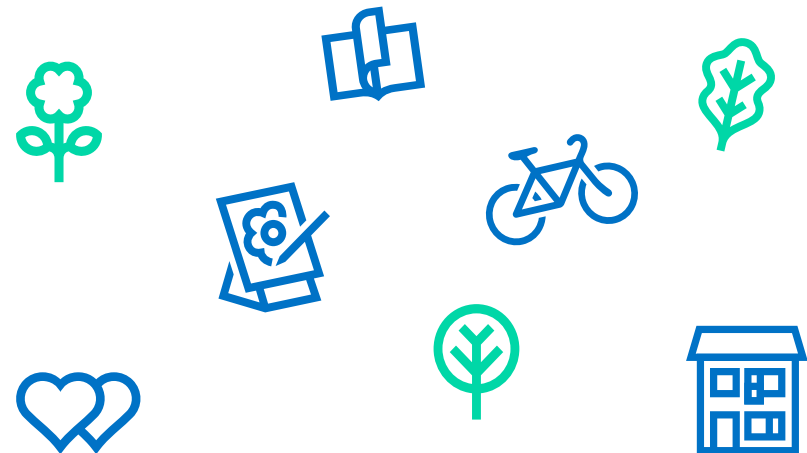
- Hyvinvointisuunnitelma sisältää 50 tavoitetta. Näistä reilun kolmasosan osalta on näyttöä niiden toteutumisesta.
- Toimenpiteet ovat edenneet pääosin hyvin valtuustokauden aikana. Vuoden 2025 alussa 40 toimenpidekokonaisuutta on saatu valmiiksi ja 66 on edelleen käynnissä. Käynnissä olevista toimenpiteistä suurin osa on toimintakäytänteinä integroitu osaksi perustointia. Painopisteittäin tarkasteltuna toimenpiteet ovat edistäneet asetettuja tavoitteita hyvään suuntaan.
- Toimenpiteiden ja tavoitteiden sitominen osaksi talouden ja toiminnan suunnittelun asiakirjoja edisti hyvinvointisuunnitelman toteutumista.
- Useassa toimenpiteessä, HYTE-verkostoissa ja -työryhmissä sekä Lapsiystävällinen Kunta -työssä on aktiivisesti toteutettu toimenpiteitä yhteistyössä järjestöjen, oppilaitosten, nuoriso- ja vanhusneuvoston sekä muiden kumppaneiden kanssa.
- Helsingin HYTE:n johtamis- ja koordinaatorakenne on uudistettu kaupunginhallituksen 13.1.2025 päätöksellä. Ensisijainen vastuu hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä on kunta-Helsingillä ja sitä toteutetaan aktiivisessa yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa. Poikkihallinnollisen HYTE-työn johtaminen on yhteensovitettu kaupungin johtamisjärjestelmään ja HYTE vastuutahona toimii operatiivinen johtoryhmä. Osana uudistusta vahvistettiin kaikkiin väestöryhmiin kohdistuvaa poikkihallinnollista yhteistyötä uusilla strategisilla elämänkaariryhmillä. Kuntajohtoon TEA-viisari tarkastelu osoittaa, että HYTE-työn johtaminen on Helsingissä hyvällä tasolla.

- Painopisteittäin tarkasteltuna lähes puolet hyvin väestösuhteisiin liittyvistä toimenpiteistä valmistui (47 %). Myös yli 40 prosenttia mielen hyvinvointiin ja turvalliseen ja kauniiseen kaupunkiin liittyvistä toimenpiteistä valmistui. Liikunnan painopisteeseen kuuluvista toimenpiteistä valmistui 20 prosenttia, kun taas harrastamisen ja vapaa-ajan painopisteestä 36 prosenttia ja terveellisten elintapojen painopisteestä 32 prosenttia. Määrällisesti toimenpiteitä oli vähiten liikunnan painopisteestä (10 kpl) ja eniten terveellisissä elintavoissa (31 kpl).
- Kaikkiin ikäryhmiin kohdistuneista toimenpiteistä yli puolet valmistui (54 %). Vain ikääntyneille kohdennetuista toimenpiteistä valmistui 44 prosenttia, työikäisille kohdennetuista 35 prosenttia ja lapsille ja nuorille kohdennetuista 29 prosenttia. Määrällisesti toimenpiteitä oli vähiten työikäisille (20 kpl) ja eniten ikääntyneille (34 kpl).
- Lukuisissa toimenpiteissä on tunnistettavissa yhteisiä teemoja, joihin on tällä hyvinvointisuunnitelmakaudella erityisesti panostettu. Näitä ovat **a)** toimenpiteiden kohdentaminen hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamiseksi, **b)** henkilöstön osaamisen kehittäminen ja **c)** digitaalisten palveluiden kehittäminen ja saavutettavuus.

- Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet ovat edistäneet asetettujen tavoitteiden toteutumista. Niissä toimenpiteissä, joissa selkeästi on otettu omistajuus ja käynnistetty yhdessä tekeminen heti hyvinvointisuunnitelman hyväksyttyä, yhteistyö on sujunut ja yhteisiä tuloksia on saavutettu.
- Hyvinvointisuunnitelmakauden aikana on huomioitu aiempaa laajemmin hyvien väestösuhteiden edistämisen merkitys. Verrattuna edelliseen hyvinvointisuunnitelma-kauteen, hyvät väestösuhteet nostettiin uudeksi painopisteeksi HYTE-työssä. Hyvien väestösuhteiden toimenpiteitä valmistui eniten, mikä voi kuvata esimerkiksi innostuneisuutta aiheen ympärillä tai realistisesti asetettuja toimenpiteitä. Muut painopisteet ovat jatkumoa edeltävältä hyvinvointisuunnitelmakaudelta, ja ne ovatkin painopisteitä, jotka perinteisesti käsitetään HYTE-työksi. Tulevaisuudessa tulisi pystyä jatkamaan pitkäjänteistä, ennaltaehkäisevää HYTE-työtä perinteisten painopisteiden parissa, mutta myös tunnistamaan uusia ilmiöitä, jotka vaikuttavat helsinkiläisten hyvinvointiin.
- Usean toimenpiteen prosessimittareissa on raportoitu lukumääriä. Esitetyt luvut eivät kuitenkaan kerro siitä, että onko toiminnassa tapahtunut muutosta lähtötilanteeseen verrattuna ja mihin suuntaan muutos on tapahtunut. Lisäksi luvut eivät kerro siitä, että kuinka suuri osa tavoitellusta kohderyhmästä on osallistunut toimintaan. Näin ollen ei voida tehdä tulkintaa myöskään siitä, miten toimenpiteet ovat vaikuttaneet helsinkiläisten hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen.
- Hyvinvointisuunnitelman sisällöllä ei yksin ratkaista kaupunkilaisten hyvinvoinnin haasteita. Toiminnan vaikuttavuuden sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventumisen arvioimiseksi tulisi laajemmin kaupunkitasolla tarkastella niin toimialojen perustyyön, järjestö- ja muun kumppanuustyön sekä erilaisten sosiaalisen kestävyiden ohjelmien ja suunnitelmien panoksia kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Arvio nykyisen hyvinvointisuunnitelman toteutumisesta ja nostoja tulevalle

- 1 Helsingin hyvinvointisuunnitelman poikkihallinnollisella työllä vaikutetaan kaupunkilaisten fyysiseen toimintakykyyn, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä arjen elinympäristöihin. Tarkasteltaessa kyseisten ilmiöiden tilaa nykyisen hyvinvointisuunnitelmakauden päättyessä, voidaan todeta, että myönteistä kehitystä on havaittavissa erityisesti sosiaalisessa hyvinvoinnissa ja fyysisessä toimintakyvyssä. Esimerkiksi liikunnallinen elämäntapa on vahvistunut ja yksinäisyyden yleistyminen on pysähtynyt. Myös harrastustoimintaan osallistuminen on yleistynyt. Päinvastaisesti psyykkisen hyvinvoinnin tila on pysynyt huolestuttavalla tasolla, ja arjen elinympäristöt ovat monin tavoin erkaantuneet Helsingissä. Tulevalla hyvinvointisuunnitelmakaudella tulisi jatkaa edelleen poikkihallinnollista työtä kaupunkilaisten fyysisen toimintakyvyn, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin sekä arjen elinympäristöjen edistämisen parissa. Tulevien painopisteiden ja toimenpiteiden valinnassa tulisi jatkossakin huomioida niin terveyden, hyvinvoinnin kuin turvallisuuden edistämisen näkökulmat laaja-alaisesti tavoittaen kaikki ikäryhmät ja helsinkiläiset.
- 2 Helsingin HYTE-työn keskeinen tavoite on hyvinvointi- ja terveyserojen kaventuminen ja eriarvoisuuden väheneminen. Tutkimus- ja tilastotieto osoittavat, että tämä tavoite tulisi säilyttää myös tulevina vuosina. Monissa hyvinvoinnin ilmiöissä on havaittavissa selkeitä väestöryhmien välisiä eroja ja osin erot ovat kasvaneet. Korkean sosioekonominen taustan helsinkiläisten hyvinvointi on muita parempaa monilla indikaattoreilla tarkasteltuna. Erot näkyvät niin lapsilla ja nuorilla kuin työikäisillä ja ikääntyneillä. Myös alueiden välisiä eroja hyvinvoinnissa esiintyy. Osin hyvinvoinnin haasteet kasautuvat samoille väestöryhmille. Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventamisen ja eriarvoisuuden vähenemisen näkökulmasta tulevalla hyvinvointisuunnitelmakaudella tulisi toimenpiteitä aiempaa vahvemmin kohdentaa niihin väestöryhmiin, joiden hyvinvointia tulisi edistää. Myös kaikille laaja-alaisesti tarkoitetuissa toimenpiteissä tulisi ottaa aiempaa vahvemmin huomioon heikommassa asemassa olevien väestöryhmien elinoloja, asuinympäristöä, taitoja, toiveita ja tarpeita.
- 3 Nykyinen hyvinvointisuunnitelma sisälsi 50 tavoitetta ja 106 toimenpidettä. Suunnitelmakauden päättyessä 38 prosenttia kaikista toimenpiteistä valmistui ja 60 prosenttia oli hyvin käynnissä. Kaikissa painopisteissä valtaosa toimenpiteistä edistyi kohti asetettua tavoitetta. Näin ollen suunnitelmakauden aikana on edistetty helsinkiläisten terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta lukuisin tavoin, ja kauden voi todeta olleen onnistunut. Useat, kaudelle asetut, toimenpiteiden tavoitteet saavutettiin. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyö on kuitenkin pitkäjänteistä ja monia nykyisiä toimenpiteitä tulisi harkita jatkettavan tulevina vuosina.
- 4 Tämän hyvinvointisuunnitelmakauden yksi keskeinen tavoite oli johtamis- ja koordinaatorakenteen, toimintatapojen ja vaikuttavuuden parantaminen. Johtamis- ja koordinaatorakenne uudistettiin kauden aikana ja uusi rakenne on vähitellen aloittanut toimintansa kevään 2025 aikana. Poikkihallinnollinen yhteinen HYTE-työ näyttäytyy edelleen haasteena monin tavoin, ja työn sisällöistä ei ole välttämättä muodostunut yhteistä ymmärrystä. Toimenpiteiden omistajuuden parempi tunnistaminen näyttää edistävän hyvien tulosten aikaansaamista ja yhteistyötä. Vaikuttavuuden osalta näyttöä on vähän. Usean toimenpiteen osalta on epäselvää, kuinka hyvin ne tavoittivat tavoitellun kohderyhmän (esim. henkilöstö, kuntalaiset) ja miten ne vaikuttivat helsinkiläisten hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen. Jatkossa tarvitaan parempaa tietoa toimenpiteiden vaikuttavuudesta.

Käsitelmä

Kuntien HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtion-osuuden suuruus määräytyy osin niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Rahoituksen suuruuteen vaikuttaa kunnan asukasluvun lisäksi kahdenlaisten indikaattorien eli toimintaa kuvaavien prosessi-indikaattoreiden ja tuloksia kuvaavien tulosindikaattoreiden skaalatut arvot. Tässä julkaisussa on nähtävillä tämänhetkiset tulosindikaattorit ja niiden tuorein luku Kunta-Helsingin osalta. Kunnan saama summa

lasketaan tietyllä kaavalla, jonka pohjalta **KUNTA-HELSINGIN HYTE-kerroin vuonna 2024 oli 71 pistettä (skaala 0–100) ja euromääräisesti 21,4 €/asukas**. Kyseinen pistemäärä ja euromääräinen osuus ovat kasvaneet viime vuosien aikana Helsingissä. Verrattuna vuoteen 2021 pistemäärä on 5 pistettä parempi ja euromääräinen osuus 2,5 euroa enemmän. Lisätietoa [THL:n sivuilta](#).

Aineistolähteet:

- THL/Kouluterveyskysely
- THL/FinSote & Terve Suomi
- THL/MoniSuomi Pääkaupunkiseudun hyvinvointikysely 2021
- Helsingin kaupunki/Helsinki-barometri
- Helsingin kaupunki/Turvallisuustutkimus
- Työ- ja elinkeinoministeriö/Työnvälitys-tilasto
- Tilastokeskus/Työssäkäyntitilasto
- THL/Toimeentulorekisteri
- Eläketurvakeskus/Eläkerekisteri
- Tilastokeskus/Tutkintorekisteri
- THL/Hoitoilmoitusrekisteri ja laitoshoitoa koskevat tilastot
- Tilastokeskus / Tulo- ja varallisuustilasto
- Helsingin kaupunki/aluesarjat

Kirjallisuuslähteet:

- Ahtiainen, H.** 2024. Eri jatko-opintopoluille aikovien helsinkiläisnuorten kesken on eroja koulunkäynnin kokemuksissa jo peruskoulun aikana. Julkaistu 4.11.2024. Tutkimusartikkeli.
- Ahtiainen, H. & Määttä, S.** 2024. Ketkä harrastavat ohjatusti? – Väestöryhmittäiset ja alueelliset erot ohjattuun harrastustoimintaan osallistumisessa ja siinä tapahtuneet muutokset helsinkiläisillä 8.- ja 9.-luokkalaisilla (pdf) Julkaistu 23.10.2024. Tutkimuksia 2024:3.
- Ansala, L.** 2024. Helsinkiläislasten asumisurat lapsuuskana: miten myöhempien asuinalueiden tulotaso riippuu perheiden ja asuinalueiden tulotasosta lasten syntymävuonna? Julkaistu 9.12.2024. Tutkimusartikkeli.
- Erjansola, J. & Niemi, M.** 2024. Mitä asukkaat haluavat sanoa metsistä ja luonnosta Helsingin kaupungille – tuloksia kaupunkilaisten palautteiden analyysistä Julkaistu 16.9.2024. Tutkimusartikkeli.
- Erjansola, S. & Renvik TA.** 2024. Osattomista osallisiksi? Helsinkiläisnuorten osallisuuden kokemusta haastavia ja sitä tukevia tekijöitä. Julkaistu 16.5.2024. Tutkimusartikkeli.
- Mustonen, P.** 2024. Helsinkiläiset yhä tyytyväisiä elämäänsä ja asuinalueeseensa – kokemukset kuitenkin erkaantumassa väestöryhmien välillä. Julkaistu

27.8.2024. Tutkimusartikkeli.

Mäki, N. 2024. Helsinkiläisten kulttuurin kuluttaminen vaihtelee selkeästi koulutustason mukaan. Kvartti. 28.5.2024.

Mäki, N., Renvik TA. ym. 2024 Pääkaupunkiseudun ulkomaalaistaustaiset ovat fyysisesti terveitä, mutta monet kärsivät psyykkisestä kuormittuneisuudesta Julkaistu 9.9.2024. Tutkimusartikkeli.

Määttä, S. 2025. Helsinkiläisnuorten koettu hyvinvointi, terveys ja turvallisuus – sukupuoli ja perheen koettu taloudellinen tilanne tärkeimpiä selittäviä tekijöitä Julkaistu 7.1.2025. Tutkimusartikkeli.

Määttä, S., Savolainen, T. ym. 2024. Helsinkiläislasten kokemus oman asuinalueen turvallisuudesta on yhteydessä liikkumiseen ja liikuntapaikkojen käyttöön Julkaistu 9.10.2024. Tutkimusartikkeli.

Määttä, S., Kokko, S. ym. 2024. Näin helsinkiläislapset ja -nuoret liikkuvat, harrastavat seuroissa ja käyttävät liikuntapaikkoja – tuloksia LIITU-tutkimuksesta. Julkaistu 9.10.2024. Tutkimusartikkeli.

Määttä, S. & Sulander, T. 2024. PUHTI-Raportti – Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen palvelujärjestelmän ulkopuolisen tiedon keinoin (pdf) Julkaistu 13.2.2024. Tilastoja 2025:1.

Tiedustelut

Stina Högnabba,
puh. +358 50 402 0817
Suvi Määttä,
puh. +358 40 588 7891
etunimi.sukunimi@hel.fi

Julkaisija

Helsingin kaupunki,
kaupunginkanslia,
kaupunkitietopalvelut

Osoite

PL 550, 00099 Helsingin
kaupunki (Työpajankatu 8)

Tilaukset, jakelu

p. 09 310 43297
kaupunkitieto@hel.fi

Kuviot

Suvi Määttä,
Jukka Hirvonen & Topias
Tanska (kartta s. 11)
Vili Varjonen (s. 15)

Saavutettavuus

Kuviodien datat saa
saavutettavassa
muodossa osoitteesta
kaupunkitieto@hel.fi

Internet

www.hel.fi/kaupunkitieto

Verkkojulkaisu

ISSN 2954-176X